

og naar Befolkningen veed, at vi have taget denne Sag i vor Haand, er det rimeligt, at den ikke er fremkommet med yderligere Klage. Den høitærede Minister bemærkede fremdeles, at der var fælles Interesser mellem de Folk, som her skal vælges; men det forekommer mig netop, at naar der er saadanne fælles Interesser, hvorfor skal man da være saa bange for at lade denne fælles Interesse give sig tilkjennde derved, at man yder Alle, der ere Skatteydere, under Begrænsninger hist og her noget nær den samme Valgret. Er det da virkelig Tilfældet, at de have fælles Interesser? Jeg for min Part vil sige, at det ikke ganske er Tilfældet. Jeg vil sige, at der er Steder, hvor de ikke fuldt ud have fælles Interesser. Det er min Opfattelse. Hvad angaar det Forslag, som her ligger for, vil jeg bemærke, at, dersom her var Rigsdagsmænd i denne Sal, som være yderliggaaende Venstremand, vilde de sige: Det Forslag er utilfredsstillende; det lægger i mange Maader Kapsun paa den almindelige Valgret. For det Første siges det, at Valgerne skulle være Skatteydere, det er Et. Fremdeles maa de ikke vælge aldeles frit. Der er Valgbarhedsindskrænkninger, det er Nr. 2, og endelig for det Kredie skulle Valgene til Amtsraadene foregaa middelbart, og mulig er der ogsaa andre Bestemmelser, hvorved Valgbarhed og Valgret indskrænktes, saa at det er saa langt fra, at man kan sige, at Forslaget vilde tilfredsstillende Forbringere, som gaa i Retning af yderste Venstre. Jeg tror imidlertid ikke, at der her i denne Sal er nogen yderliggaaende Venstremand — jeg kunde forresten ønske, at der var nogen; jeg kunde endog sige, at jeg ønskede, her var Socialister herinde, saa at man kunde faae at høre, hvad de vilde, thi da vilde der nok fremkomme Kritik i en ganske anden Retning. Jeg kan naturligvis ikke give mig til at være Talsmand for nogen af disse Klasser. Jeg erkjender, at jeg hverken hører til de Yderliggaaende og heller ikke til Socialisterne — vel at mærke i den gængse Betydning af Ordet — (Verg: Ellers er De Socialist?). Ellers er jeg det, siger det ærede Medlem. Ja, til en vis Grad. Jeg ønsker stærke sociale Reforme og forsaavidt dette Lovforslag ogsaa berører det Sociale, kunde jeg vel komme ind paa det her; men da jeg dog ellers tror, at det ligger noget udenfor, skal jeg altsaa holde mig til Forslaget. Jeg har nu fremdraget enkelte Punkter, som jeg mener, at man fra et yderligt Venstrestandpunkt kunde gjøre Indvendinger imod. (Rjer: Indskrænkninger af Herøvesnet). Ja, deri kan jeg ikke spøe det ærede Medlem, at tage denne Sag for her nu til Behandling. Jeg gaar altsaa over til Forslaget, og jeg skal da erkjende, at det Bestaaende jo altid har sin Berettigelse, og i Kraft af den Historie, som er gaaet forud, maa man erkjende, at Forslaget, set fra det Udgangspunkt, vil være et meger væsentligt Fremskridt og

endogsaa et stort Fremskridt, og jeg skal endvidere erkjende, at jeg for min Part ikke i dette Dieblif finder det rigtigt at gaa til at give dem, der ikke yde Skat, Stemmeret, og jeg skal sige hvorfor. Jeg antager nemlig, at der endnu er for stor Uafhængighed tilstede hos de Klasser, der ikke yde Skat; men naar der spørges om, hvor Skylden ligger for, at denne Uafhængighed er tilstede, saa siger jeg, at deri have de gode Kommunalbestyrelser og de Høitbestattede, som have regjeret gennem Kommunalbestyrelserne, for en ikke ringe Del Skyld. Jeg skal naturligvis indrømme, at der er stet væsentlige Fremskridt i Behandlingen baade af Fattig- og Skolefager i de sidste Aaringer; men negtes kan det jo ikke, at den Maade, hvorpaa de Fattige ere bleve behandlet og opdraget, har været alt Andet end vel stillet til at skabe en større Selvfølgelighed. Jeg har tidligere under Lovforslagets Behandling her fremdraget, hvilke elendige Boliger mange Leiefamilier baade i By og paa Land maatte tage tilfaste med, og at det, at de maa tage tilfaste med saadanne elendige Boliger, trods at der gennem kommunale Love gives Anvisning til Kommunerne om at skaffe dem bedre Boliger, overhovedet maa udøve en Indflydelse paa de Paagjældende. Derom har jeg ikke den fjerneste Tvivl; men jeg skal sige endnu Mere. Jeg har set, at en Kommunalbestyrelse efter den nu saa anpriste Valgmaade har været Vidne til, at Børn ere bleve opdraget i Tyveri og Løgn, og ikke gjort Noget for, at dette Forhold kunde blive forandret, ja, jeg har endogsaa med Sorg set, at de Individier, der fik en saadan Opdragelse, nu frekventere Lughuset. Jeg tør vel nok sige, at naar dette er Tilfældet — det er ikke saa længe siden, at man er kommen bort endogsaa fra Citationer med de Paagjældende, og man er vel ikke allevegne kommen bort deraf endnu — er der ikke en saa stor Selvfølgelighed tilstede blandt de Individier, som langtsaa have faaet den ønskelige Opdragelse, at jeg kunde være med til at give dem en saa udstrakt Valgret, saa at det, at svare Skat, maa kræves som Betingelse. Jeg angriber ikke i Almindelighed Kommunalbestyrelserne. Jeg veed meget vel, og jeg gjentager det, for ikke at misforstaa, at der er stet store Fremskridt; men endnu se vi dog, at de saa høit anpriste Kommunalbestyrelser føre Brevverking i Anledning af, at de have stude Fattigbyrden fra sig paa uretmæssig Maade. Det tror jeg ikke er den rette Maade at behandle Fattigfager paa, som vi her have været Vidner til, og det er dog Altsammen foregaaet under den indskrænkede Valgret, vi nu have. Altsaa, jeg siger, man kan ikke ubeieingt sige, at der ikke er fremkommet slette Resultater; i sin Almindelighed skal jeg indrømme, at der er fremkommet gode Resultater; men det ubeluffer ikke, at der haade hist og her er fremkommet overmaade slette Resultater. Men